

BÁO CÁO

Tổng kết, đánh giá tình hình thực hiện Chương trình Mục tiêu Quốc gia ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2010-2015

Thực hiện Công văn số 3475/BTNMT-KTTVBĐKH ngày 21/8/2015 của Bộ Tài nguyên và Môi trường về việc hướng dẫn tổng kết, đánh giá tình hình thực hiện Chương trình Mục tiêu quốc gia ứng phó với biến đổi khí hậu (BĐKH) giai đoạn 2010-2015 (sau đây gọi tắt là Chương trình), UBND tỉnh Hà Tĩnh báo cáo như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Hà Tĩnh thuộc vùng duyên hải Bắc Trung Bộ, có tọa độ từ 17°53'50'' đến 18°45'40'' vĩ độ Bắc, 105°05'50'' đến 106°30'20'' kinh độ Đông. Diện tích đất tự nhiên 5.997,18 km², trong đó đồi núi chiếm 80%. Nằm ở phía đông dãy Trường Sơn, Hà Tĩnh có địa hình hẹp và dốc, nghiêng từ Tây sang Đông (độ dốc trung bình 1,2%, có nơi 1,8%) và bị chia cắt mạnh bởi các sông suối nhỏ của dãy Trường Sơn.

Là địa phương thường xuyên chịu ảnh hưởng nặng nề của thiên tai. Vào mùa hạ thường bị hạn hán, dẫn đến tình trạng thiếu nước ngọt cho sinh hoạt và sản xuất nông nghiệp. Vào mùa mưa thường xuất hiện lũ lớn kéo dài, gây ngập lụt nghiêm trọng. Trong những năm gần đây, các huyện ven biển phải chịu ảnh hưởng trực tiếp của mực nước biển dâng, mặn xâm thực sâu vào đất liền. Hàng năm, bão, áp thấp nhiệt đới thường xuyên uy hiếp vùng cửa sông, ven biển; lũ, lũ ống, lũ quét, sạt lở diễn ra ở các huyện miền núi; ngập lụt ngoài đê La Giang và ngập úng vùng nội đồng Đức Thọ - Can Lộc, hạ du các hồ chứa lớn như Kẻ Gỗ, Sông Rác... gây thiệt hại nặng nề về người và tài sản, ảnh hưởng đến phát triển kinh tế - xã hội và đời sống dân sinh.

II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH

1. Thông tin về Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình

- Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình Mục tiêu Quốc gia ứng phó với BĐKH tỉnh Hà Tĩnh được thành lập tại Quyết định số 275/QĐ-UBND ngày 26/01/2011 của UBND tỉnh.

- Số lượng thành viên Ban Chỉ đạo: Gồm 18 thành viên, trong đó Trưởng ban là Chủ tịch UBND tỉnh, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường là Phó ban trực, Phó Giám đốc các Sở: Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính là các Phó Trưởng ban và đại diện Lãnh đạo các Sở, ngành cấp tỉnh có liên quan.

2. Thông tin về Văn phòng Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình:

Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình không thành lập Văn phòng Ban chỉ đạo riêng mà giao Sở Tài nguyên và Môi trường là Cơ quan Thường trực Ban Chỉ đạo; Văn phòng Thường trực Ban chỉ đạo đặt tại Sở Tài nguyên và Môi trường; địa chỉ tại đường Võ Liêm Sơn, thành phố Hà Tĩnh.

III. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH

1. Đánh giá tình hình thực hiện các nhiệm vụ, dự án

Thực hiện Quyết định số 158/2008/QĐ-TTg ngày 02/12/2008 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia ứng phó với BĐKH, UBND tỉnh đã phê duyệt Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH giai đoạn 2010-2015, định hướng đến năm 2020 tại Quyết định số 2313/QĐ-UBND ngày 14/7/2011 (Có phụ lục số 3 kèm theo).

2. Kết quả triển khai thực hiện Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH giai đoạn 2011-2015 định hướng đến năm 2020

2.1. Việc ban hành văn bản liên quan đến BĐKH

a) Văn bản đã được ban hành trong giai đoạn 2010-2015:

- Chỉ thị số 16/2010/CT-UBND ngày 21/9/2010 của UBND tỉnh về chủ động ứng phó với tác động của BĐKH;

- Quyết định số 2313/QĐ-UBND ngày 14/7/2011 của UBND tỉnh về việc ban hành Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH tỉnh Hà Tĩnh giai đoạn 2011-2015 và định hướng đến năm 2020;

- Quyết định số 275/QĐ-UBND ngày 26/01/2011 của UBND tỉnh về việc thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về BĐKH;

- Chương trình hành động số 963-CTr/TU ngày 19/8/2013 của Tỉnh ủy Hà Tĩnh thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ 7 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về “Chủ động ứng phó với BĐKH, tăng cường quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường”;

- Kế hoạch số 45/KH-UBND ngày 12/02/2014 của UBND tỉnh thực hiện Chương trình hành động số 963-CTr/TU ngày 19/8/2013 của Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh về chủ động ứng phó với BĐKH, tăng cường quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường.

b) Văn bản dự kiến ban hành trong giai đoạn 2016-2020:

Quyết định phê duyệt Đề án Cập nhật Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH giai đoạn 2016-2020; trong đó có Danh mục các Chương trình, quy hoạch, kế hoạch phát triển được lồng ghép yếu tố biến đổi khí hậu.

2.2. Các giải pháp ứng phó với BĐKH

Căn cứ Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH giai đoạn 2011-2015, định hướng đến năm 2020; Chương trình hành động của Tỉnh ủy về chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu, tăng cường quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường; UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch thực hiện (Kế hoạch số 45/KH-

UBND ngày 12/02/2014), trong đó xác định các nhóm giải pháp ứng phó với BĐKH và nước biển dâng như sau:

a) Giải pháp ứng phó trong giai đoạn ngắn hạn (2011-2020)

- Tăng cường đổi mới công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức, hình thành ý thức chủ động ứng phó với BĐKH;

- Đẩy mạnh nghiên cứu, ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ trong ứng phó với BĐKH;

- Tăng cường công tác quản lý Nhà nước về BĐKH;

- Đổi mới, hoàn thiện cơ chế, chính sách tài chính, tăng cường và đa dạng hóa các nguồn lực cho ứng phó với BĐKH;

- Đẩy mạnh hợp tác quốc tế về ứng phó với BĐKH.

b) Các giải pháp ứng phó trong giai đoạn dài hạn (sau năm 2020):

- Rà soát, bổ sung điều chỉnh chiến lược, quy hoạch phát triển ngành, lĩnh vực, phát triển kinh tế - xã hội tỉnh phù hợp với kịch bản BĐKH và nước biển dâng.

- Nâng cấp các đoạn đê sông xung yếu, bảo vệ không gian thoát lũ trên các lưu vực sông, củng cố và xây dựng mới các công trình cấp, thoát nước trên địa bàn tỉnh.

- Xây dựng mô hình thí điểm đô thị bền vững ứng phó với BĐKH và nước biển dâng.

- Thúc đẩy hợp tác quốc tế về ứng phó với BĐKH, quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường.

- Tranh thủ và sử dụng hiệu quả các nguồn tài trợ quốc tế, bao gồm: tài chính, chuyển giao công nghệ thông qua các hoạt động hợp tác, tài trợ.

2.3. Các mô hình thí điểm ứng phó với BĐKH, nước biển dâng.

Trong giai đoạn 2011-2015, tỉnh chưa triển khai các mô hình thí điểm ứng phó với BĐKH và nước biển dâng từ Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH.

2.4. Về nhận thức

- 100% cán bộ, công chức, viên chức và người lao động ngành Tài nguyên và Môi trường được nâng cao nhận thức về BĐKH và tác động của BĐKH; khoảng trên 80% cán bộ, công chức, viên chức và người lao động của các Sở, ban, ngành, đoàn thể cấp tỉnh khác; các huyện, thành phố, thị xã được nâng cao nhận thức về BĐKH và tác động của BĐKH.

- Trên 50% người dân trên địa bàn tỉnh được tiếp cận với thông tin, kiến thức về BĐKH và tác động của BĐKH.

IV. NGUỒN LỰC THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH

Tổng kinh phí được giao giai đoạn 2011-2015 là: 1.000.000.000 đồng.

Trong đó: Vốn sự nghiệp là: 1.000.000.000 đồng.

Nguồn vốn Trung ương: 1.000.0000.000 đồng.

(Tổng hợp kinh phí được giao theo Phụ lục 1 kèm theo).

V. HIỆU QUẢ CỦA CHƯƠNG TRÌNH

1. Hợp tác quốc tế về BDKH

Song song với việc triển khai các chương trình, dự án trong nước thì tỉnh cũng đã huy động được nhiều nguồn vốn đầu tư từ các tổ chức quốc tế. Cụ thể:

1.1. Dự án cải thiện môi trường đô thị miền Trung

Dự án do Ngân hàng châu Á (ADB) tài trợ với các hạng mục xây dựng hồ điều hòa, công viên, hệ thống thoát nước, công ngăn triều để hạn chế khả năng ngập lụt, xâm nhập mặn. Hiện nay triển khai thực hiện dự án giai đoạn 2 trong khuôn khổ Dự án phát triển các thành phố loại II với tổng mức kinh phí gần 33 triệu USD nhằm tiếp tục hoàn thiện các hạng mục còn lại của hệ thống thoát nước, xây dựng các hồ điều hòa và các công trình dân sinh cấp bách.

1.2. Dự án “Quản lý nguồn nước tổng hợp và phát triển đô thị trong mối liên hệ với BDKH tại tỉnh Hà Tĩnh”

- Đơn vị tài trợ: Chính phủ Vương quốc Bỉ.

- Tổng vốn của dự án là: 8.800.000EUR trong đó:

+ Tài trợ không hoàn lại của Vương quốc Bỉ: 7.800.000EUR;

+ Đóng góp của Việt Nam: 1.000.000EUR.

- Thời gian thực hiện: 6 năm (từ 2013-2018)

- Mục tiêu của dự án: Bổ sung cho Chiến lược BDKH và kế hoạch hành động hiện tại do chính quyền tỉnh Hà Tĩnh xây dựng, tổng hợp và đưa các kiến thức về BDKH vào hệ thống quản lý nước và kế hoạch chiến lược đô thị, mặt khác, làm tăng khả năng phục hồi của các khu dân cư khác nhau trên địa bàn tỉnh để thích ứng với BDKH.

- Kết quả của dự án:

+ Tăng cường năng lực của các cấp chính quyền tỉnh Hà Tĩnh về lĩnh vực BDKH, lồng ghép quản lý nước và quy hoạch đô thị, sử dụng cơ chế giám sát và đánh giá tổng hợp.

+ Xây dựng một chiến lược toàn diện ứng phó với BDKH dựa trên các nghiên cứu khác nhau.

+ Thực hiện các hoạt động chiến lược thí điểm ưu tiên ở thành phố Hà Tĩnh và thị xã Hồng Lĩnh để rút kinh nghiệm, với phương pháp duy trì và vận hành thích hợp.

+ Chiến lược ứng phó với BDKH của tỉnh được hỗ trợ bởi sự tham gia tích cực của khu vực tư nhân và cộng đồng.

1.3. Dự án “Nâng cao khả năng thích ứng và ứng phó của cộng đồng về BDKH tại tỉnh Hà Tĩnh”

- Đơn vị tài trợ: Tổ chức Nhân dân vì y tế, giáo dục và phát triển hải ngoại của Australia (APHEDA).

- Tổng vốn tài trợ: 1.800.000.000 đồng.

- Thời gian thực hiện: 2 năm (2014-2015).

- Mục tiêu:

+ Xây dựng và triển khai các hoạt động truyền thông, nâng cao nhận thức, hình thành ý thức về bảo vệ môi trường và BĐKH cho các nhóm đối tượng lựa chọn và cộng đồng dân cư ven biển dễ bị tổn thương.

+ Tăng cường năng lực dự báo, cảnh báo tác động của BĐKH và áp dụng các giải pháp khai thác sử dụng hợp lý tài nguyên thiên nhiên thông qua việc trao đổi và hình thành cơ chế phối hợp giữa các cơ quan chuyên ngành và nhóm cộng đồng trong việc ứng phó với những tác động của BĐKH.

- Kết quả:

+ Bồi dưỡng kiến thức về BĐKH cho cán bộ các sở, ban, ngành và cấp huyện, xã.

+ Triển khai các hoạt động nhằm nâng cao nhận thức cộng đồng về tác động của BĐKH và các biện pháp ứng phó.

+ Tăng cường năng lực dự báo tác động xâm nhập mặn, kịp thời cảnh báo đến các cơ quan quản lý và cộng đồng (nuôi trồng thủy sản, sản xuất nông nghiệp .v.v).

- Đối tượng hưởng lợi: Dân cư 28 xã thuộc 06 huyện, thị xã ven biển gồm: Kỳ Anh, Cẩm Xuyên, Lộc Hà, Thạch Hà, Nghi Xuân và thị xã Kỳ Anh.

1.4. Dự án “Lồng ghép chiến lược thích ứng dựa vào Hệ sinh thái tại Việt Nam”.

- Đơn vị tài trợ: Chính phủ Đức.

- Tổng mức đầu tư dự án: 4.400.000 EUR trong đó:

+ Vốn viện trợ không hoàn lại của Chính phủ Đức: 4.000.000 Euro.

+ Vốn đối ứng của phía Việt Nam: 400.000 Euro.

- Thời gian thực hiện: 4 năm (2014-2018)

- Mục tiêu: Lồng ghép chiến lược thích ứng dựa vào hệ sinh thái (EbA) trong lĩnh vực quy hoạch sử dụng đất và quy hoạch phát triển, tích hợp EbA vào các chính sách thích ứng quốc gia một cách có hệ thống và thử nghiệm cách tiếp cận EbA.

- Kết quả:

+ Tổ chức Hội nghị bàn tròn lần 1 về lồng ghép thích ứng dựa vào hệ sinh thái ở Việt Nam.

+ Hỗ trợ rà soát các quá trình quy hoạch cấp tỉnh cho 2 tỉnh Hà Tĩnh và Quảng Bình.

+ Tổ chức Hội nghị EbA nhằm phổ biến khái niệm EbA và các thực tiễn tốt về EbA tại Việt Nam cũng như trên thế giới với các bên liên quan.

+ Tổ chức tham quan nghiên cứu tại Thái Lan có kinh nghiệm về EbA.

+ Tổ chức khóa đào tạo thử về lồng ghép EbA vào xây dựng quy hoạch.

- Đối tượng hưởng lợi: tỉnh Hà Tĩnh và Quảng Bình.

Ngoài ra, một số tổ chức như IFAD, OXFAM, JICA, ... và nhiều tổ chức phi chính phủ khác đã hỗ trợ, đầu tư trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu cho tỉnh. Với nguồn kinh phí đầu tư hàng chục triệu USD đã góp phần quan trọng trong việc nâng cao nhận thức cộng đồng cũng như tăng cường cơ sở vật chất, kỹ thuật cho công tác môi trường, chủ động ứng phó với BĐKH.

2. Tác động của Chương trình đối với sự phát triển của tỉnh

Chương trình mục tiêu quốc gia về BĐKH và Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH giai đoạn 2011-2015, định hướng đến năm 2020 có ý nghĩa quan trọng đối với sự phát triển bền vững của tỉnh. Chương trình cũng như Kế hoạch hành động là khung định hướng cho tỉnh trong việc chỉ đạo, triển khai các hoạt động về ứng phó với BĐKH, từ đó nâng cao khả năng ứng phó với BĐKH của tỉnh, giảm thiểu những tác động tiêu cực của BĐKH, đảm bảo sự phát triển bền vững, bảo vệ cuộc sống của người dân.

VI. NHỮNG TỒN TẠI, HẠN CHẾ TRONG QUÁ TRÌNH THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Tồn tại, hạn chế:

- Chương trình mục tiêu quốc gia về BĐKH và Kế hoạch hành động về BĐKH chưa hoàn thành các mục tiêu đề ra; hầu hết các chương trình, dự án chưa hoàn thành hoặc chưa được thực hiện.

- Nhận thức của một số cấp ủy, chính quyền và người dân đối với BĐKH còn hạn chế.

- Ban Chỉ đạo thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về BĐKH đã thành lập nhưng hoạt động chưa thường xuyên.

2. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế:

- Biến đổi khí hậu là lĩnh vực mới, khi xây dựng Kế hoạch hành động đã đề xuất rất nhiều Chương trình, Dự án để tranh thủ nguồn vốn quốc tế. Tuy nhiên, việc huy động nguồn vốn này thời gian qua gặp nhiều khó khăn, mặt khác thời điểm ban hành Kế hoạch hành động chưa có hướng dẫn các tiêu chí ưu tiên để xác định các dự án về BĐKH để đưa vào Kế hoạch hành động.

- Thể chế, chính sách về biến đổi khí hậu chưa đầy đủ, đặc biệt là việc ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện còn thiếu như: hướng dẫn về tích hợp BĐKH trong các quy hoạch, kế hoạch; hướng dẫn xây dựng dự toán các nhiệm vụ của Kế hoạch hành động BĐKH; hướng dẫn về đánh giá tác động của BĐKH đến các ngành, lĩnh vực...

- Kinh phí đầu tư cho BĐKH chưa rõ ràng và chưa có quy định trong dòng ngân sách; chủ yếu đang thực hiện từ các Chương trình, dự án do các tổ chức quốc tế tài trợ.

- Công tác tuyên truyền về biến đổi khí hậu mặc dù đã được triển khai khá đa dạng và phong phú về hình thức, song vẫn chưa đáp ứng nhu cầu.

- Nhân lực làm công tác về biến đổi khí hậu còn thiếu về số lượng và hạn chế về chuyên môn.

VII. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Nhằm chủ động ứng phó có hiệu quả các tác động của biến đổi khí hậu trong giai đoạn 2016-2020, UBND tỉnh Hà Tĩnh kính đề nghị Bộ Tài nguyên và Môi trường:

1. Sớm ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn về chương trình biến đổi khí hậu, đặc biệt là các văn bản quy định về lồng ghép chương trình dự án biến đổi khí hậu trong các quy hoạch, kế hoạch phát triển.

2. Sớm chuyển giao các đề tài khoa học công nghệ trong Chương trình mục tiêu quốc gia về BĐKH để các địa phương nghiên cứu, triển khai; có cơ chế chia sẻ các mô hình đánh giá biến đổi khí hậu cho các địa phương.

3. Tiếp tục quan tâm đầu tư, hỗ trợ tỉnh Hà Tĩnh thực hiện các Dự án ưu tiên, cấp bách để ứng phó với biến đổi khí hậu.

Trên đây là báo cáo tổng kết, đánh giá tình hình thực hiện Chương trình Mục tiêu quốc gia ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2010-2015 trên địa bàn tỉnh; UBND tỉnh Hà Tĩnh tổng hợp, báo cáo Bộ Tài nguyên và Môi trường theo yêu cầu./.

Nơi nhận:

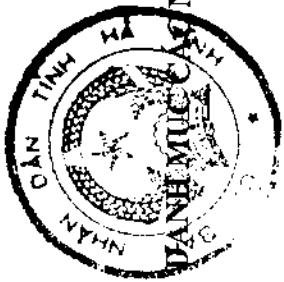
- Bộ Tài nguyên và Môi trường;
- Cục KTTV và BĐKH - BTNTM;
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Sở Tài nguyên và Môi trường;
- Chánh, Phó VP/UB phụ trách NN;
- Trung tâm Công báo - Tin học tỉnh;
- Lưu: VT, TKCT, NL₂.

Gửi: VB Giấy + Điện tử

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH

Lê Đình Sơn

Phụ lục 3

ĐÁNH MỨC VÀ CHỈ SỐ THỰC HIỆN CÔNG VIỆC CỦA CÁC ĐƠN VỊ, DỰ ÁN THUỘC CHƯƠNG TRÌNH MTQG ỨNG PHÓ VỚI BDKH GIAI ĐOẠN 2010-2015
 (Kèm theo Báo cáo số 548/BC-UBND ngày 22 /10/2015 của UBND tỉnh Hà Tĩnh)

TT	Danh mục nhiệm vụ, dự án	Thời gian thực hiện	Mục tiêu	Nội dung	Kết quả đạt được đến hết năm 2015	Các nội dung chưa thực hiện được	Chương trình, dự án lồng ghép trong chương trình, dự án khác
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1	Kế hoạch hành động ứng phó với BDKH.	2010-2011	Nâng cao năng lực, khả năng ứng phó với BDKH góp phần phòng tránh và giảm nhẹ thiên tai, bảo vệ sự phát triển bền vững, bảo vệ cuộc sống của người dân	<ul style="list-style-type: none"> - Đánh giá mức độ và tác động của BDKH đối với tỉnh. - Xác định các giải pháp ứng phó với BDKH. - Nâng cao nhận thức và phát triển nguồn nhân lực. - Tăng cường hợp tác quốc tế - Tích hợp, lồng ghép vấn đề BDKH vào các chiến lược, chương trình, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, phát triển ngành và địa phương. - Triển khai thực hiện các chương trình, dự án của Kế hoạch hành động 	Hoàn thành.		

